

אֵצְנֹת

פְּרֻשַׁת קַרְח

לְשׁוֹנֵנוּ שְׂפָת

כס"ד, ז' אב תשס"ח

שָׁמַע מִפִּי אָבִיו: בְּאַחַת הַפְּעָמִים שֶׁהִמְגִיד מִקּוּזְנִיץ הָיָה נוֹשֵׂא אֶת דְּבָרָיו וּמוֹסֵר שְׁעוֹר בְּפָנָיו הַלּוֹמְדִים בְּבֵית הַפְּנִסֶת הָיָה נּוֹכַח גַּם הַרְהֵ"ק רַבִּי זֹשֵׁא מְאִיפּוֹלִי זִיע"א, וְהָיָה בְּשִׁמְעוֹ רַבִּי זֹשֵׁא אֶת דְּבָרֵי הַמְּגִיד מִקּוּזְנִיץ נִפְלַע עַל פְּנָיו וְהָיָה בּוֹכֵה בְּכֵיהָ גְדוֹלָה.

לְאַחַר שֶׁהִמְגִיד מִקּוּזְנִיץ סִיַּם אֶת שְׁעוֹרוֹ פְּנֵי אֵל רַבִּי זֹשֵׁא וְשָׂאָלוּ: מָה הָיָה לָךְ שֶׁנִּפְלַת וּבְכֵית בְּזִמְנוֹ שֶׁהִמְגִיד מִקּוּזְנִיץ מִסֵּר שְׁעוֹר. נִעְנָה רַבִּי זֹשֵׁא: בְּשַׁעֲהָ שֶׁהִמְגִיד מִקּוּזְנִיץ אָמַר אֶת הַשְּׁעוֹר הַגִּיעוּ וּפְמַלִּיא שֶׁל מַעֲלָה אֵל בֵּית הַכְּנִסֶת בְּכַדִּי לְהַקְשִׁיב לְדַבְרֵי, וְלֹא הִיִּיתִי יָכוֹל לְעַצֵּר בְּעַדִּי מִלְּפַל וּלְבַפּוֹת מִגְדֵּל הַפְּחָד וְהַאִימָה מְשַׁכֵּינַת כְּבוֹדוֹ וּפְמַלִּיא שֶׁל מַעֲלָה, וְאַמְרָתִי, הִנֵּה פְּעַת הַגִּיעַ הַזֶּמֶן לְהַתְּוֹדוֹת וּלְטוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל מַעֲשֵׂי, וְלִזְאֵת בְּכֵיתִי וּנְפַלְתִּי עַל פְּנֵי ('קֹהֶלֶת מִשָּׁה' פִּרְשַׁת וִיקָרָא וּבְלִיקוּטִים).

נִפְלַע עַל פְּנָיו מִפְּחָד וּמֵאִימָה

הוֹסִיף רַבִּי מִשָּׁה מִקּוּזְנִיץ וּפְרַשׁ בְּזָה אֶת דְּבָרֵי הַפְּסוּקִים (בַּמְדַּבֵּר טז, ג-ד): 'וַיִּקְהָלוּ עַל מִשָּׁה וְעַל אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֵלֵהֶם רַב לָכֶם כִּי כָל הָעֵדָה פְּלִס קֹדְשִׁים וּבְתוֹכֶם ה' וּמְדוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל קֹהֶל ה'. וַיִּשְׁמַע מִשָּׁה וַיִּפֹּל עַל פְּנָיו, שֶׁבְּשַׁעֲהָ שֶׁקָּרַח אָמַר לְמִשָּׁה רַבְּנוּ שְׁכַל הָעֵדָה פְּלִס קֹדְשִׁים וּבְתוֹכֶם ה', הָרִי שְׂאָכְךָ כָּךְ הָיָה, כִּי קָרַח לֹא הָיָה אָדָם פְּשׁוּט וְהָיָה לוֹ מַעֲלוֹת גְּדוֹלוֹת, אֲלֹא שֶׁנִּפְלַתוֹ הִיִּיתָה מַחְמַת שְׁחֵלֶק עַל מִשָּׁה רַבְּנוּ, וְכִיּוֹן שֶׁשָּׁמַע מִשָּׁה רַבְּנוּ אֶת דְּבָרֵי קָרַח שִׁישׁ כָּאֵן הַשְּׂרָאָת הַשְּׁכִינָה וְרָאָה שְׁכֵן הִיא הָאֲמָת, מִיֵּד נִפְלַע עַל פְּנָיו מִפְּחָד וּמֵאִימָה ('אֹר פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ' לַהֲרַה"ק רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בּוֹקֶסְבוֹים מִגַּאֲלַנְטָא זִיע"א ה"י"ד).

(ספר ספיר ויהלום - להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

נִשְׁתַּתֵּף לְבוֹא לְאוֹתָהּ חֻזְקָה, שֶׁשָּׁמַע מִפִּי מִשָּׁה שְׁכַלֶּם אוֹבְדִים וְאַחַד נִמְלֵט. אֲשֶׁר יִבְחַר ה' הוּא הַקְּדוֹשׁ, טְעָה וְתָלָה בְּעַצְמוֹ, וְלֹא רָאָה יָפָה, לְפִי שֶׁבִּנְיָו עָשׂוּ תִּשׁוּבָה, וּמִשָּׁה הָיָה רוֹאֶה.

וְלִכְאוּרָה מָה בְּכַף שְׂרָאָה קָרַח שֶׁלְשַׁלַּת גְּדוֹלָה הַיּוֹצֵאת הִימְנוּ, וְכִי מִשׁוּם כָּךְ הִתְרַ לוֹ לְחַלֵּק עַל מִשָּׁה רַבְּנוּ ע"ה. עוֹד יֵשׁ לְדַעַת מְדוּעַ מִחֻלְקָתוֹ שֶׁל קָרַח הִיִּיתָה רַק אַחַר חֻטְא הַמְּרַגְלִים וְלֹא קֹדֶם לָכֵן.

אֲלֹא, הַסְּבִיר הָאֲמָרִי אֲמַת לְאוֹתוֹ אָדָם: קָרַח רָאָה שֶׁהַעֲצָה שֶׁמִּשָּׁה רַבְּנוּ נִתְּן לְשַׁלַּח מְרַגְלִים לְרֹאוֹת אֶת הָאָרֶץ לֹא הִצְלִיחָה, הוּא רָאָה אֶת כְּשִׁלוֹנָה שֶׁל הַעֲצָה וְאֵת הַנֶּזֶק שֶׁנִּגְרַם מִמֶּנָּה, אוֹ אִז עָלָה בְּלִבּוֹ שְׂרָבִי שְׁנוֹתָן עֲצָה שְׂאִינָה טוֹבָה כְּבָר אִינוּ רַבִּי, וְלָכֵן הַרְהִיב עוֹז בְּנַפְשׁוֹ לְחַלֵּק עֲלָיו, אֶךְ הָאֲמָת הִיא שְׁלֵמֹת הַכֹּל מִשָּׁה רַבְּנוּ נִשְׂאָר מִשָּׁה רַבְּנוּ וְאֵלוֹ קָרַח נִשְׂאָר קָרַח.

עֲצָתוֹ אֲמוּנָה

סִיַּם הַבֵּית יִשְׂרָאֵל וְאַמְרוּ: רַק בְּמַבְט צַר הִיִּיתָה נְרֵאִית עֲצָתוֹ שֶׁל אָבִי הָאֲמָרִי אֲמַת כְּעֲצָה שְׂאִינָה טוֹבָה, אוֹלָם הָאֲמָת הִיא שֶׁעֲצָה זוֹ הִיִּיתָה טוֹבָה גְּדוֹלָה מְאֹד עֵבֹרוֹ, כִּי אוֹתוֹ יְהוּדִי לְאַחַר שֶׁאֲבָד אֶת רְכוּשׁוֹ לֹא נֹתְרָה לוֹ בְּרָרָה וְהוּא נֶאֱלָץ לְעֵלוֹת יַחַד עִם כָּל מְשַׁפְּחָתוֹ לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל וְכָךְ הוּא נִצַּל מִהַמְּלַחְמָה הַקְּשָׁה.

הַפְּחָד וְהַמּוֹרָא בְּהַשְּׂרָאָת הַשְּׁכִינָה

וַיִּקְהָלוּ עַל מִשָּׁה וְעַל אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֵלֵהֶם רַב לָכֶם כִּי כָל הָעֵדָה פְּלִס קֹדְשִׁים וּבְתוֹכֶם ה' וּמְדוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל קֹהֶל ה'. וַיִּשְׁמַע מִשָּׁה וַיִּפֹּל עַל פְּנָיו (טז, ד).

ספר הרה"ק רבי משה מקוזניץ זיע"א, בנו של הרה"ק המגיד מקוזניץ זיע"א את אשר

עֲצָה שֶׁל רַבִּי

וַיִּקַּח קַרְח (טז, א).

סִפֵּר הַרְהֵ"ק הַבֵּית יִשְׂרָאֵל זִיע"א: אֵל זְקֵנֵי הַרְהֵ"ק הַשְּׂפָת אֲמַת זִיע"א הָיָה רְגִיל לְהַגִּיעַ אָדָם אַחַד שֶׁהָיָה תַלְמִיד חֶכֶם וְגִבּוֹר, וְאַף הָיָה קָרוֹב מְשַׁפְּחָה לְבֵית גּוֹר. אוֹתוֹ אָדָם רְגִיל הָיָה לְהַתִּיעֵץ עִם הַשְּׂפָת אֲמַת עַל כָּל מַעֲשָׂיו וּמִסְחָרוֹ. לִימִים, כְּשַׁעֲלָה עַל כֶּסֶּאוֹ אָבִי הַרְהֵ"ק הָאֲמָרִי אֲמַת זִיע"א, הוּא לֹא חָדַל לְהַגִּיעַ לְגוֹר וְעַדִּין הָיָה בָּא לְהַתִּיעֵץ עִם הָאֲמָרִי אֲמַת.

וְהָיָה הַיּוֹם וְנִדְמָן לוֹ עֶסֶק גְּדוֹל, הִצִּיעוּ לוֹ לְקַנּוֹת יַעַר שֶׁעֲצָיו יְכוּלִים הָיוּ לְשַׁמֵּשׁ לְהַסְקָה וּלְנִגְרוֹת וְהָיוּ יְכוּלִים לְהַרְוִיחַ מִמֶּנּוּ הוֹן רַב. בָּא הָאִישׁ לְשָׂאֵל אֶת פִּיו שֶׁל אָבִי הָאֲמָרִי אֲמַת, וְנִתְּן לוֹ עֲצָה שֶׁיִּקְנֶה אֶת הַיַּעַר. אֲלֹא שֶׁעֶסֶק זֶה שֶׁל קְנִיַת הַיַּעַר לֹא עָלָה יָפָה וְלִימִים הַפְּסִיד הָאִישׁ אֶת כָּל כֶּסֶפוֹ, יָרַד מִנְכָסָיו וּפְשַׁט אֶת הַרְגֵל. כִּיּוֹן שֶׁכָּךְ הַפְּסִיק הָאִישׁ לְבוֹא יוֹתֵר אֵל הָאֲמָרִי אֲמַת.

לִימִים שֶׁהָיָה הָאֲמָרִי אֲמַת בְּעִירַת הַנֶּפֶשׁ מְרִינְבָאד, וְאַף אוֹתוֹ אָדָם הָיָה שֵׁם וְרָאָה אֶת הַחֲסִידִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הָאֲמָרִי אֲמַת. הַחֲלִיט הָאִישׁ שֶׁגַּם הוּא יִצְטָרֵף לְפַמְלִית הָאֲמָרִי אֲמַת וְגַם הוּא יִלָּךְ אַחֲרָיו, בְּאַמְרוֹ: גַּם אִם אִינוּ הַרְבֵּי שְׁלִי, עַדִּין הוּא בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי הַשְּׂפָת אֲמַת. בְּעוֹדוֹ חוֹשֵׁב כָּךְ הִסֵּב הָאֲמָרִי אֲמַת אֶת פְּנָיו וְאָמַר לְאוֹתוֹ אָדָם:

אָמְרוּ חוֹ"ל (רש"י טז ז): וְקָרַח שֶׁפָּקַח הָיָה מָה רָאָה לְשַׁטּוֹת זֶה, עֵינָיו הִטְעָתוּ, רָאָה שֶׁלְשַׁלַּת גְּדוֹלָה יּוֹצֵאָה מִמֶּנּוּ, שֶׁמוֹאֵל שֶׁשִּׁקּוֹל כְּגַד מִשָּׁה וְאַהֲרֹן. אָמַר בְּשִׁבְלֵוֹ אֲנִי נִמְלֵט, וְכִ"ד מְשַׁמְרוֹת עוֹמְדוֹת לְבְנֵי בְּנֵי כָּלֶם מִתְּנַבְּאִים בְּרוּחַ הַקְּדוֹשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר כָּל אֵלָה בְּנִים לְהִימֶן, אָמַר אֲפֹשֶׁר כָּל הַגְּדֹלָה הַזֹּאת עֲתִידָה לְעַמֵּד מִמֶּנִּי וְאֲנִי אָדָם, לָכֵךְ

חִידוֹן אֵצְנֹת - נוֹשֵׂא פְּרִסִים הֵיכָן מְזַכְּרִים בְּפְרֻשַׁתְנוֹ שְׂקָדִים?

פְּתָרוֹן הַחִידָה - פְּרֻשַׁת שְׂמִינִי:

ש. אֵילוֹ אַחִים מֵתִים בְּאוֹתוֹ יוֹם בְּפִרְשָׁה זו?
ת. בְּפִרְשָׁה זו, נִדְב וְאִבְיָהוּ בְּנֵי אַהֲרֹן מֵתוּ בְּאוֹתוֹ יוֹם (וִיקָרָא י ב)

שֵׁם הַזּוֹכָה בְּסִידוֹר מִתִּבְתָּא מִנְחָה מְעֵרִיב בְּהוֹצֵאת "עוֹז וְהַדְר":
פְּרֻשַׁת שְׂמִינִי:
ה' אַבְרָהָם חֲנוּן מְבִיטֵר עֵילִית.

פְּתָרוֹן הַחִידָה וְכֵן שֵׁם הַזּוֹכָה, יִפּוֹרְסוּ אִי"ה בְּגִלְיוֹנוֹת הַבָּאִים
הַפּוֹתְרִים נִכְוָנוּ יִכְנָסוּ לְהַגְרָלָה אִי"ה
עַל סִידוֹר מִתִּבְתָּא מִנְחָה מְעֵרִיב בְּהוֹצֵאת "עוֹז וְהַדְר".
אֶת הַפְּתָרוֹנוֹת יֵשׁ לְשַׁלּוֹחַ אֵלָינוּ עַד לְיוֹם שְׁנֵי
לְמַסְפָּר פֶּקֶס: 077-470-26-81
אוֹ לְמֵייל: magdenot@gmail.com

נֹא לְכַתּוֹב שֵׁם, כְּתוּבַת מְדוּקָה וְטַלְפוֹן.
בְּרֹאשׁ הַדָּף לְצִיּוֹן "עוֹבֵר חִידוֹן לְנוֹעַר".

